

■ CZĘŚĆ 18. ZESPÓŁ SWEETA

62. **Zespół Sweeta** – Urszula Adamska, Rafał Czajkowski 1

■ CZĘŚĆ 19. MASTOCYTOZA

63. **Mastocytoza** – Magdalena Lange 5

■ CZĘŚĆ 20. ZABURZENIA BARWNIKOWE

64. **Zaburzenia barwnikowe** – Rafał Czajkowski, Agnieszka Ćwikłowska 13
- 64.1. Bielactwo nabyte 13
 - 64.2. Bielactwo wrodzone 14
 - 64.3. Zaburzenia hiperpigmentacyjne skóry 15
 - 64.3.1. Ostuda 15
 - 64.3.2. Pieggi 16
 - 64.3.3. Plamy koloru kawy z mlekiem 17

■ CZĘŚĆ 21. PORFIRIA SKÓRNA PÓŻNA

65. **Porfiria skórna późna** – Małgorzata Olszewska, Agnieszka Kaczorowska 19

■ CZĘŚĆ 22. CHOROBY PRZYDATKÓW I ŁOJOTOKOWE

66. **Trądzik** – Beata Bergler-Czop 21
67. **Trądzik różowaty** – Magdalena Ciupińska, Joanna Czuwara 26
68. **Łojotokowe zapalenie skóry** – Aleksandra Dańczak-Pazdrowska, Adriana Polańska 30
69. **Hidradenitis suppurativa** – Marta Sar-Pomian 33
70. **Nadmierne pocenie** – Klaudia Dopytalska, Irena Walecka 37

■ CZĘŚĆ 23. CHOROBY ZIARNINIAKOWE

71. **Choroby ziarniniakowe** – Aneta Szczerkowska-Dobosz 41
- 71.1. Choroby ziarniniakowe z pierwotnym zajęciem skóry 42
 - 71.1.1. Ziarniniak obrączkowy 42
 - 71.1.2. Obumieranie tłuszczowate 44
 - 71.1.3. Ziarniniaki typu ciała obcego 45
 - 71.2. Choroby ziarniniakowe nieinfekcyjne towarzyszące chorobom układowym 46
 - 71.2.1. Sarkoidoza skóry 46
 - 71.2.2. Skórna ziarniniakowa manifestacja choroby Leśniowskiego-Crohna 50
 - 71.2.3. Śródmiąższowe ziarniniakowe zapalenie skóry 50

■ CZĘŚĆ 24. CHOROBY TKANKI PODSKÓRNEJ

72. **Choroby tkanki podskórnej** – Marta Kurzeja 53
- 72.1. Zapalenia tkanki podskórnej 53
 - 72.1.1. Rumień guzowaty 53

72.1.2. Rumień stwardniały	55
72.1.3. Inne przyczyny zapalenia tkanki podskórnej	55
27.2. Lipodystrofie	55

■ CZĘŚĆ 25. GENODERMATOZY

73. Genodermatozy – Marta Kurzeja	57
73.1. Genodermatozy z zaburzeniami rogowacenia	57
73.1.1. Rybia łuska wrodzona	57
73.1.2. Wrodzony rogowiec dłoni i stóp	62
73.2. Genodermatozy z dyskeratozą i akantolizą	65
73.3. Dysplazje ektodermalne	65
73.4. Genodermatozy przebiegające z tworzeniem pęcherzy	67
73.4.1. Wrodzone pęcherzowe oddzielanie się naskórka	67
73.5. Genodermatozy przebiegające z nowotworami	72
73.6. Genodermatozy przebiegające z łysieniem	76

■ CZĘŚĆ 26. CHOROBY SKÓRY ZWIĄZANE Z CIĄŻĄ

74. Choroby skóry związane z ciążą – Małgorzata Olszewska, Anna Skrok	79
74.1. Atopowe wykwity ciążowe	79
74.2. Polimorficzne wykwity ciążowe	80
74.3. Ciążowa cholestaza wewnątrzwątrobowa	80
74.4. Pemfigoid ciężarnych	81

■ CZĘŚĆ 27. CHOROBY SPOWODOWANE CZYNNIKAMI FIZYCZNYMI

75. Choroby spowodowane czynnikami fizycznymi – Danuta Fedorczyk	83
75.1. Oparzenie	83
75.2. Odmrożenie	85
75.3. Uszkodzenie porentgenowskie skóry	86
75.4. Fotodermatozy	87
75.4.1. Fotodermatozy idiopatyczne	87
75.4.2. Fotodermatozy spowodowane czynnikami egzogennymi	90

■ CZĘŚĆ 28. OBJAWY DERMATOLOGICZNE CHORÓB NARZĄDÓW WEWNĘTRZNYCH

76. Objawy dermatologiczne nienowotworowych chorób narządów wewnętrznych – Marta Sar-Pomian, Małgorzata Olszewska	93
76.1. Zmiany skórne w chorobach narządów wydzielania wewnętrznego	93
76.2. Zmiany skórne w przebiegu chorób układu trawiennego	98
76.3. Zmiany skórne w przebiegu chorób układu moczowego	101
77. Rewelatory nowotworów narządów wewnętrznych – Joanna Golińska, Marta Sar-Pomian	103

■ CZĘŚĆ 29. ŚWIĄD SKÓRY

78. Świąd skóry – Jacek Szepietowski, Radomir Reszke	107
---	------------

■ CZĘŚĆ 30. CHOROBY WŁOSÓW

79. Przyczyny łysienia – Lidia Rudnicka	113
80. Łysienie plackowate – Lidia Rudnicka, Anna Waśkiel-Burnat	115
81. Łysienie androgenowe – Lidia Rudnicka, Adriana Rakowska, Aleksandra Wielgoś	119
82. Łysienie telogenowe – Lidia Rudnicka, Adriana Rakowska	123

83. Liszaj płaski mieszkowy – Lidia Rudnicka, Anna Waśkiel-Burnat, Małgorzata Olszewska	125
84. Łysienie czołowe bliznowaciejące – Lidia Rudnicka, Anna Waśkiel-Burnat, Małgorzata Olszewska, Adriana Rakowska ...	127
85. Toczeń rumieniowaty ogniskowy skóry owłosionej – Lidia Rudnicka, Barbara Borkowska, Ewa Chlebus, Paulina Głowacka	129
86. Mucynoza mieszkowa – Lidia Rudnicka, Anna Waśkiel-Burnat, Magdalena Jasińska	131
87. Wyłysiające zapalenie mieszków włosowych – Anna Waśkiel-Burnat, Lidia Rudnicka, Małgorzata Olszewska, Adriana Rakowska	132
88. Rozwarstwiające zapalenie skóry owłosionej głowy – Lidia Rudnicka, Anna Waśkiel-Burnat, Adriana Rakowska, Sylwia Chrostowska	134
89. Nadżerkowe krostkowe zapalenie skóry głowy – Lidia Rudnicka, Anna Waśkiel-Burnat, Alicja Kryst, Joanna Misiewicz-Wroniak	136
90. Łysienie rzekomoplackowate (pseudopelade) – Beata Berger-Czop, Ligia Brzezińska-Wcisło	137
91. Łysienie związane z nowotworami – Lidia Rudnicka, Anna Waśkiel-Burnat, Patrycja Gajda-Mróż, Sylwia Chrostowska, Olga Warszawik-Hendzel, Leszek Blicharz, Agnieszka Kaczorowska, Ewelina Ulc, Adriana Rakowska, Małgorzata Olszewska	139
91.1. Nowotwory skóry owłosionej głowy	139
91.2. Przerzuty nowotworów do skóry owłosionej głowy	139
91.3. Rozrostowe choroby limfoproliferacyjne	140
91.4. Łysienie indukowane chemioterapią	141
92. Hirsutyzm – Marta Sar-Pomian, Andrzej Pomian	142
■ CZĘŚĆ 31. CHOROBY PAZNOKCI	
93. Choroby paznokci – Romuald Maleszka	147
93.1. Choroby infekcyjne paznokci	147
93.1.1. Grzybica paznokci	147
93.2. Zmiany paznokciowe w przebiegu chorób skóry	151
93.2.1. Łuszczyca paznokci	154
93.3. Niezłśliwe i złśliwe guzy aparatu paznokciowego	155
93.4. Pourazowe zmiany paznokciowe	155
■ CZĘŚĆ 32. WYBRANE CHOROBY BŁONY ŚLIZOWEJ JAMY USTNEJ I CZERWIENI WARGOWEJ	
94. Choroby błony śluzowej jamy ustnej i warg – Małgorzata Olszewska, Anna Skrok	157
94.1. Świetlne zapalenie warg	157
94.2. Ziarniniakowe zapalenie warg	157
94.3. Zapalenie warg w przebiegu atopowego zapalenia skóry	158
94.4. Gruczołowe zapalenie warg	158
94.5. Choroby błony śluzowej języka	158
94.5.1. Język pobruzdowany	158
94.5.2. Język geograficzny	159
94.5.3. Zapalenie romboidalne języka	159
94.5.4. Język włochaty, język czarny włochaty	159
94.6. Ból języka	160
94.7. Zapalenie kątów ust	160
94.8. Złuszczające zapalenie dziąseł	161
94.9. Aftoza nawrotowa	161
94.10. Liszaj płaski błony śluzowej, jamy ustnej	162

■ CZĘŚĆ 33. PODSTAWY DERMATOLOGII ESTETYCZNEJ

95. Starzenie skóry – <i>Barbara Zegarska, Magdalena Woźniak</i>	163
96. Mezoterapia – <i>Barbara Zegarska, Krystyna Romańska-Gocka</i>	165
97. Rozstępy – <i>Barbara Zegarska, Joanna Śliwińska, Anna Juhnke</i>	167
98. Lipodystrofia typu kobiecego – <i>Barbara Zegarska, Magdalena Woźniak, Elżbieta Kaczmarek-Skamira</i>	168
99. Toksyna botulinowa – <i>Barbara Zegarska, Joanna Czuwara, Marcin Ambroziak</i>	170
100. Substancje wypełniające – <i>Barbara Zegarska, Lucyna Kałużna, Marcin Ambroziak</i>	171

■ CZĘŚĆ 34. INFEKCJE PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ

101. Zakażenia genitalnymi typami ludzkiego wirusa brodawczaka – <i>Sławomir Majewski, Tomasz Pniewski, Iwona Rudnicka</i>	173
101.1. Kłykciny kończyste	173
101.2. Neoplazja śródnałonkowa	175
101.3. <i>Bowenoid Papulosis</i>	175
101.4. <i>Erytroplazja Queyrata</i>	176
102. Rzeżączka – <i>Agnieszka Serwin</i>	178
103. Kiła – <i>Maciej Pastuszczak, Anna Wojas-Pelc</i>	181
104. Rzęsistkowica – <i>Anna Baran, Iwona Flisiak</i>	189
105. Chlamydia – <i>Anna Winiarska</i>	191
106. Ziarnica weneryczna pachwin – <i>Anna Baran, Iwona Flisiak</i>	196
107. Zakażenie HIV – obraz kliniczny – <i>Beata Młynarczyk-Bonikowska</i>	198
108. Zakażenia HIV – diagnostyka i leczenie – <i>Justyna Kowalska</i>	204
109. Wrzód miękki – <i>Iwona Rudnicka, Tomasz Pniewski</i>	210

■ CZĘŚĆ 35. PSYCHODERMATOLOGIA

110. Samozszkodzenia – <i>Adam Reich</i>	213
111. Trichotillomania – <i>Karolina Kozera-Wojtan, Lidia Rudnicka</i>	218
112. Dymorfofobia – <i>Michał Feldman</i>	220

■ CZĘŚĆ 36. LEKI STOSOWANE W CHOROBY SKÓRY

113. Leki stosowane ogólnie – <i>Mariusz Sikora</i>	223
114. Leki biologiczne – <i>Mariusz Sikora</i>	235
115. Leki stosowane zewnętrznie – <i>Justyna Skibińska, Marta Sar-Pomian</i>	240
115.1. Informacje ogólne	240
115.2. Charakterystyka substancji wykorzystywanych w leczeniu zewnętrznym	241
116. Preparaty z filtrami UV – <i>Magdalena Misiak-Gałzka</i>	253
117. Opatrunki – <i>Tomasz Grzela, Marta Sar-Pomian</i>	255
117.1. Dobór materiału opatrunkowego	255
118. Dermatocirurgia – <i>Andrzej Bieniek</i>	258
118.1. Biopsja skóry	258
118.2. Technika szycia chirurgicznego	260
118.3. Postępowanie pooperacyjne	263

118.4. Wycięcie chirurgiczne	263
118.5. Rekonstrukcje ubytków w chirurgii skóry	263
118.6. Chirurgia mikrograficzna Mohsa	266
118.7. Łyzeczkowanie z elektrokoagulacją/kriochirurgią	267
118.8. Kriochirurgia	267
118.9. Elektrochirurgia	268
118.10. Zabiegi laserowe skóry	268
118.11. Dermabrazja	269
118.12. Liposukcja	271
118.13. Przeszczepy autogennej tkanki tłuszczowej	271
119. Laseroterapia – Irena Walecka, Piotr Sznelewski	272
119.1. Podstawowe aspekty fizyczno-techniczne	272
119.2. Interakcje światło–tkanka	273
119.3. Wskazania do laseroterapii w dermatologii	276
119.4. Wskazania do laseroterapii w dermatologii estetycznej	278
119.5. Przeciwwskazania do laseroterapii	281
119.6. Objawy niepożądane i powikłania laseroterapii	281
120. Fototerapia – Agnieszka Osmola-Mańkowska, Ewa Teresiak-Mikołajczak, Zygmunt Adamski	283
120.1. Podstawy fotobiologii	283
120.2. Źródła promieniowania UV	284
120.3. Fototypy skóry	284
120.4. Minimalna dawka rumieniowa i fototoksyczna	285
120.5. Przeciwwskazania do fototerapii	286
120.6. Leki o potencjale fototoksycznym i fotoalergicznym	286
120.7. Działania niepożądane fototerapii	286
120.8. Kwalifikacja pacjenta i prowadzenie fototerapii	286
120.9. Przebieg naświetlań	287
120.10. Fototerapia UVB	287
120.11. Fotochemioterapia PUVA	288
120.12. Fototerapia UVA1	288
120.13. Zastosowanie fototerapii w leczeniu wybranych dermatoz	289
■ CZĘŚĆ 37. EPONIMY W DERMATOLOGII I WENEROLOGII	
121. Eponimy w dermatologii i wenerologii – Marta Sar-Pomian, Małgorzata Olszewska	291
Wykaz najważniejszych skrótów	295
Skorowidz	297